

AUTOREFERAT

Waldemar Tyc, 20.04.1962 r.

imię i nazwisko habilitanta, data urodzenia

I. ZAINTERESOWANIA NAUKOWE I OSIĄGNIĘCIA W DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ

W 1987 roku ukończyłem studia w Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu (Wydział w Jeleniej Górze) i obroniłem pracę magisterską pt. „Dynamika, struktura i efektywność nakładów inwestycyjnych w przemyśle w latach 1950-1985”, pod kierunkiem dr Henryka Kozarowicza (uzyskałem dyplom ukończenia studiów z wynikiem bardzo dobrym).

W latach 1987-1988 pracowałem w Fabryce Nawozów Fosforowych „Ubocz” w Uboczku koło Gryfowa Śląskiego na stanowisku specjalisty do spraw planowania, statystyki i rewizji. W trakcie okresu zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie, odbyłem służbę wojskową w Centrum Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich w Grudziądzu, a następnie praktykę w jednostce wojskowej we Wrocławiu.

W latach 1988-1995 pracowałem na stanowisku asystenta, początkowo w Zakładzie Ekonomii Politycznej a następnie w Katedrze Ekonomii i Polityki Ekonomicznej na Wydziale Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze.

Uchwałą Rady Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki z dnia 29 czerwca 1995 roku otrzymałem stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych na podstawie rozprawy pt. „Ekonomiczne i prawno instytucjonalne warunki funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw prywatnych w Polsce i Unii Europejskiej - studium komparatystyczne” pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Andrzeja Krawczewskiego.

Od września 1995 do marca 2005 roku pracowałem na stanowisku adiunkta w Katedrze Ekonomii i Polityki Ekonomicznej, zaś z chwilą powstania Katedry Mikroekonomii pracuję w tejże Katedrze na tym samym stanowisku.

Moje zainteresowania naukowo-badawcze obejmują obszary dotyczące teorii ekonomii a zwłaszcza mikroekonomii, ekonomii porównawczej, restrukturyzacji ekonomiczno – finansowej przedsiębiorstw, finansów przedsiębiorstw, transformacji systemów ekonomicznych i integracji gospodarczej.

Mój dotychczasowy dorobek naukowy mieści się w obrębie zagadnień związanych z moimi zainteresowaniami naukowymi, z realizowaną działalnością dydaktyczną oraz pracami na rzecz praktyki gospodarczej. Dotyczy to w szczególności teorii przedsiębiorstwa oraz problematyki restrukturyzacji ekonomiczno - finansowej przedsiębiorstw, gdzie staram się łączyć badania teoretyczne z praktyką gospodarczą. Posiadam doświadczenia jako: właściciel dwóch przedsiębiorstw, menadżer (członek zarządu spółki akcyjnej i prezes spółdzielni pracy), pracownik i konsultant ekonomiczny. Jestem autorem i współautorem kilkudziesięciu opracowań na rzecz praktyki gospodarczej a w szczególności projektów w zakresie restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw, strategii rozwoju przedsiębiorstw, programów naprawczych, biznes planów dla potrzeb pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania przedsiębiorstw, czy też wniosków o pomoc publiczną. Uczestniczyłem w wielu przedsięwzięciach związanych z prywatyzacją i komercjalizacją przedsiębiorstw państwowych i zakładaniem nowych przedsiębiorstw. Specjalizuję się w rozwiązywaniu problemów przedsiębiorstw w stanie zapaści ekonomiczno finansowej oraz ich sanacji. Posiadam także doświadczenia jako nadzorca sądowy w trakcie postępowań układowych.

W swoim dorobku naukowym posiadam 53 publikacje i redakcję jednego zeszytu naukowego. Przed uzyskaniem stopnia doktora opublikowałem 13 publikacji, zaś po doktoracie swój dorobek powiększyłem o 37 artykułów i 3 skrypty (współautor L. Balicki).

Opublikowane prace sprowadzić można do następujących grup tematycznych:

1. Przedsiębiorczość oraz sektor małych i średnich przedsiębiorstw;
2. Szara strefa gospodarowania i badanie gospodarki drugiego obiegu;
3. Restrukturyzacja i prywatyzacja przedsiębiorstw w okresie transformacji systemowej;
4. Transformacja systemowa w kontekście integracji europejskiej;
5. Teoria ekonomii;
6. Transformacja rodziny.

Zestawiona tematyka prac odzwierciedla ewolucję moich zainteresowań badawczych, przy czym „spoiwem metodologicznym” łączącym prace napisane w okresie mojej działalności naukowo badawczej była próba stosowania podejścia ekonomicznego uwzględniającego wpływ instytucji i wartości na wybory podmiotów gospodarczych oraz analiza instytucjonalna. W swoich badaniach wykorzystuję więc i powiększam dorobek ekonomii neoklasycznej,

ekonomii instytucjonalnej i nowej ekonomii instytucjonalnej. Mój wkład w tym zakresie dotyczy w głównej mierze modyfikacji podejścia ekonomicznego uwzględniającego wpływ ograniczeń instytucjonalnych i kulturowych na dokonywane wybory rodziny, modyfikacji narzędzi neoklasycznej ekonomii wykorzystanych do opisu i wyjaśniania rzeczywistości społeczno - gospodarczej, jak również modyfikacji podejścia ekonomicznego poprzez jego rozszerzenie o interpretację humanistyczną. W swoim podejściu do wyjaśniania zjawisk społecznych przyjmuję, że ustalenia ekonomii instytucjonalnej mogą zarówno modyfikować niektóre twierdzenia ekonomii neoklasycznej, jak też konkretyzować wykryte przez nią prawa.

Publikacje dotyczące przedsiębiorczości oraz sektora małych i średnich przedsiębiorstw powstały w okresie przygotowywanej rozprawy doktorskiej i dotyczyły prowadzonych przeze mnie badań komparatystycznych instytucji „small bussinesu” w Polsce na początku przemian ustrojowych po 1989 i w Unii Europejskiej. Tej problematyce zostały poświęcone następujące prace:

1. Warunki finansowe funkcjonowania drobnej przedsiębiorczości w Polsce. (w) J. Kaleta (red): Reforma systemu finansowego państwa, PWE, Warszawa 1991
2. System zasilania małej przedsiębiorczości., Prace Naukowe AE Wrocław 1992, nr 633, s. 117-125
3. Prawne podstawy regulacji podatkowej drobnych przedsiębiorstw sektora prywatnego w latach 1990-1991, Prace Naukowe AE Wrocław 1992, nr 633, s. 127-136 (współautor L. Balicki)
4. Finansowe warunki funkcjonowania drobnych przedsiębiorstw sektora prywatnego. Prace Naukowe AE nr 633/1992.
5. Cykl 10 artykułów popularno-naukowych pt. "Inkubator przedsiębiorczości" "Nowiny Jeleniogórskie" nr 19-28/1992.
6. Istota small businessu i jego znaczenie dla gospodarki lokalnej. Prace Naukowe AE Wrocław 1992, nr 644, s.80-93
7. Wpływ lokalizacji granicznej na egzystencję i rozwój małych oraz średnich przedsiębiorstw Wydawnictwo Euroregionu "Nysa" (w): Problemy gospodarcze i Ekologiczne w Euroregionie „Nysa” DAAD, Jelenia Góra 1993, s.1-12
8. Sektor drobnej przedsiębiorczości w procesie transformacji gospodarki. Prace Naukowe AE Wrocław 1994 nr 679, s. 65-70 (współautor L. Balicki)
9. Infrastruktura instytucjonalna small businessu w Polsce, (w) Problemy restrukturyzacji gmin, Katedra Gospodarki Regionalnej, Jelenia Góra 1994, s. 124-135

10. Infrastruktura instytucjonalna funkcjonowania sektora małych i średnich przedsiębiorstw w wybranych krajach Unii Europejskiej. (w): "Wybrane problemy polityki ekonomicznej". Prace Naukowe AE Wrocław 1997, nr 751, s.47-55.

W mojej rozprawie doktorskiej, stanowiącej efekt prac prowadzonych w latach 1991-95 opisałem wyniki badań porównawczych stanowiących podstawę wyjaśnienia wpływu uwarunkowań ekonomicznych i prawno- instytucjonalnych na rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw prywatnych w Polsce. Uznając „dobre instytucje” za podstawę tworzenia sektora małych przedsiębiorstw i warunek dostosowań w drodze do Unii Europejskiej, podkreśliłem też, że w procesie budowy nowych instytucji nie należy lekkomyślnie rezygnować z rozwiązań, odwołujących się do konkretnych warunków miejsca i czasu oraz własnego - kulturowego dorobku.

Komplementarnym obszarem badań była dla mnie w tym czasie problematyka drugiego obiegu gospodarczego oraz mierzenia zakresu występowania zjawiska szarej strefy gospodarowania. Tematyce tej poświęciłem trzy publikacje:

1. Przyczyny rozwoju gospodarki drugiego obiegu. (w): Aktualne problemy gospodarki regionalnej, Katedra Gospodarki Regionalnej, Jelenia Góra 1994, s. 119-126.
2. Small business w drugim obiegu gospodarczym. Wiadomości Statystyczne nr 1/1994, s.13-17.
3. Szara strefa gospodarowania w biznesie,(w) Encyklopedia Biznesu, t.2 Fundacja Innowacja, Warszawa 1995, s.979-980

Artykuł w „Wiadomościach Statystycznych” spotkał się z dużym zainteresowaniem i był we fragmentach wielokrotnie cytowany. Zwróciłem w nim między innymi uwagę, że rozwojowi szarej strefy sprzyja niski poziom moralności podatkowej, który jest wynikiem braku zaufania do państwa i rządu, do jakości usług publicznych oraz skuteczności kontroli. Podkreśliłem też, że nie jest możliwe bezpośrednie jej mierzenie, gdyż ukrywanie informacji gospodarczej tkwi w samej definicji drugiego obiegu. Szara strefa gospodarowania jest jednak na tyle zintegrowana z gospodarką oficjalną, że pozostawia ślady, które można analizować i mierzyć w sposób pośredni. Dużym wyróżnieniem dla mnie była propozycja opracowania hasła na temat szarej strefy w „Encyklopedii Biznesu”, pozycji literatury, chętnie wykorzystywanej przez studentów i pracowników uczelni ekonomicznych.

Cykl publikacji w ramach problematyki restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstw w okresie transformacji systemowej powstał w czasie mojego dużego zaangażowania w prace na rzecz praktyki gospodarczej. W artykułach tych podkreślałem specyfikę transformacji sys-

temu od gospodarki nakazowej do rynkowej a głównie błędy i niesprawności państwa wobec sektora przedsiębiorstw państwowych. Proponowałem też konkretne rozwiązania w zakresie metod restrukturyzacji a nawet organizacji świadczenia usług wodno – kanalizacyjnych, w tym prywatyzację przedsiębiorstw tego typu. W przypadku prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych zwracałem uwagę na fakt, że możliwości sprzedaży części posiadanych przez Gminę akcji czy udziałów będzie możliwe tylko wówczas, gdy potencjalny inwestor będzie mógł uzyskać hipotetycznie z ich zakupu przynajmniej rynkową stopę zwrotu. Inwestorzy nie są zwykle zainteresowani majątkiem rzeczowym takich podmiotów, ale ich wartością dochodową opierającą się na zdolności podmiotu do generowania dodatnich wyników finansowych i jego potencjale rozwojowym. Stąd też ścieżka rozwoju wzrostu wartości firmy nie może być wyłącznie ukierunkowane na przejmowanie majątku będącego efektem kapitałochłonnych inwestycji realizowanych przez Gminę, ale na systematyczną poprawę rentowności działalności, a co za tym idzie wzrost efektywności wykorzystywanego majątku będącego w dyspozycji Spółki.

Na uwagę zasługują następujące publikacje:

1. Problemy restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych w województwie jeleniogórskim w latach 1990-1996. (w): Problemy restrukturyzacji przedsiębiorstw w Euroregionie "Nysa". Prace Naukowe AE Wrocław 1997, nr 758, s.33-48.
2. Organizacja świadczenia usług wodno-kanalizacyjnych – warianty rozwiązań. (w): Gospodarka lokalna w teorii i praktyce. PN AE Wrocław 1998 nr 785, s. 171-178
3. Prywatyzacja i restrukturyzacja przedsiębiorstw państwowych w Polsce. (w): Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie "Nysa", pod red. J. Sokołowskiego. Wydawnictwo AE we Wrocławiu 1999, s. 13-23,
4. Faktoring jako przykład instrumentu finansowego wspomagającego zdolność przedsiębiorstw do wywiązywania się ze zobowiązań podatkowych. (w): Polityka fiskalna państwa w okresie transformacji i integracji gospodarki. Materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowej AE we Wrocławiu, Katedra Ekonomii i Polityki Ekonomicznej WGRiT. Karpacz, 22 października 1999 r. s. 76-81

Był to okres, w którym upadały całe branże polskiego przemysłu a państwo (rząd) nie miało pomysłu na przeciwdziałanie narastającym problemom społecznym. Istotnego znaczenia nabierała restrukturyzacja finansowa przedsiębiorstw a w szczególności niwelowanie zatorów płatniczych między firmami. W publikacjach zwracałem uwagę na konieczność organizacji sprawnego rynku długów oraz ułatwienia w konwersji zobowiązań na udziały i akcje. Postulowałem także by zobowiązania przedsiębiorstw wobec ZUS-u były konwertowane na

akcje a następnie sprzedawane w drodze licytacji na rynku wierzytelności, a nie umarzone w sposób uznaniowy.

W tym też okresie uczestniczyłem w realizacji projektu badawczego nr 1 HO2C 01211, finansowanego przez Komitet Badań Naukowych pt: „Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie "Nysa". Byłem autorem koncepcji merytorycznej opracowania, w którym uczestniczyli pracownicy Katedry Ekonomii i Polityki Ekonomicznej. Efektem tych badań były: książka, zeszyt naukowy i szereg publikacji w formie artykułów.

W okresie opracowywania zadań przy realizacji grantu KBN napisałem i opublikowałem następujące prace:

1. Harmonizacja systemu podatkowego w krajach Unii Europejskiej w latach 1989-1994. (w): „Finanse publiczne w warunkach przekształceń w gospodarce“. Prace Naukowe AE we Wrocławiu” 1996 nr 721, s.33-46.
2. Podstawy prawno-instytucjonalne procesu prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych w Euroregionie “Nysa”. (w): Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie “Nysa” – studium komparatystyczne. Red. A. Krawczewski. Wrocław: AE 1997, s.10-34.
3. Prawno-instytucjonalne podstawy ładu gospodarczego społecznej gospodarki rynkowej w Niemczech. PN Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu 1998 nr 793, s.148-157.
4. Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych we wschodnich landach Niemiec. (w): Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie "Nysa", pod red. J. Sokołowskiego. Wydawnictwo AE we Wrocławiu 1999, s. 23-29.
5. Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych w Czechach. (w): Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie "Nysa", pod red. J. Sokołowskiego. Wydawnictwo AE we Wrocławiu 1999, s. 29-34.
6. Modele prywatyzacji - próba optymalizacji. (w): Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie "Nysa", pod red. J. Sokołowskiego. Wydawnictwo AE we Wrocławiu 1999, s. 224 - 226.
7. Prawno-traktatowe podstawy współpracy i ich optymalizacja. (w): Analiza procesów prywatyzacji w Euroregionie "Nysa". pod red. J. Sokołowskiego. Wydawnictwo AE we Wrocławiu 1999, s. 226-227.
8. Transformacja gospodarcza we wschodnich landach Niemiec ze szczególnym uwzględnieniem działalności założycielskiej przedsiębiorstw w niemieckiej części Euroregionu "Nysa". PN AE” Wrocław 1999 nr 829, s 26-38

Koncepcja artykułów zasadzała się na prezentacji wyników badań porównawczych w zakresie warunków prawno instytucjonalnych procesów prywatyzacji w Polsce w Czechach i w

Niemczech (dawna NRD). W publikacjach wykazano, że choć Euroregiony, umożliwiają zarówno zdyskontowanie renty ekonomicznej z racji przygranicznego położenia, a co za tym idzie stopniowego niwelowania różnic potencjałów ekonomicznych i łagodzenia asymetrii rozwoju gospodarczego, to kształtowana suwerennie polityka gospodarcza określiła różne zasady, przebieg i skutki procesów restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstw tych krajów. W procesach restrukturyzacji przedsiębiorstw mieliśmy do czynienia raczej z powstawaniem układów konkurencyjnych (przyciąganie inwestorów) niż komplementarnych. Potwierdzono tezę, że granice państwowe dzielą nie tylko narody, ale też ich kulturę i gospodarkę, zaś skutki tych podziałów są tym bardziej dotkliwe im bardziej protekcyjnistyczny i trwały jest ich charakter.

Problematykę integracji gospodarczej w kontekście transformacji systemowej podjąłem też w następujących artykułach:

1. Podatki bezpośrednie jako element klimatu inwestycyjnego w Unii Europejskiej (w): Problemy reformy systemu podatkowego i finansów publicznych, Pront, Wrocław 2000, s. 69-75
2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w latach 1994-1998 (w): Prace Naukowe PN AE Wrocław 2000, nr 882, s. 101-110
3. Integracja Europy – szczypta historii, (w) Wybory publiczne i prywatne w warunkach niestabilnego wzrostu gospodarczego, Wydawnictwo PRINT, Jelenia Góra 2003, s.7-18
4. Integracja gospodarcza a warunki startu do procesu transformacji systemu ekonomicznego w Polsce i w wybranych krajach postkomunistycznych, (w) Wybory publiczne i prywatne w warunkach niestabilnego wzrostu gospodarczego, Wydawnictwo PRINT, Jelenia Góra 2003, s. 27-36

Podkreślałem, że od wyników transformacji systemowej zależy sukces integracji z Unią Europejską, gdyż integrować się mogą państwa o zbliżonych ustrojach politycznych i gospodarczych. Stwierdziłem też, że transformacja systemowa polega na przekształceniu społeczeństwa zamkniętego w społeczeństwo otwarte. Realizacja tego procesu jest niemożliwa bez zmian instytucjonalnych i politycznych. Przy czym zmiany prawno -instytucjonalne w przypadku ewolucji systemu gospodarczego muszą być przeprowadzone we właściwym czasie i we właściwej kolejności, gdyż w przeciwnym wypadku staną się one destymulantą przemian.

W artykule pt:” Integracja Europy – szczypta historii” zaproponowałem własne kryterium wyodrębnienia czynników integracji i dezintegracji Europy. Stwierdziłem bowiem, że choć w Europie procesy integracji i dezintegracji powodowane były przez różne czynniki, to zawsze

wyróżnić można ten jeden najważniejszy, któremu można przypisać rolę integratora. Na tej podstawie wyodrębniłem typy integracji i dezintegracji: miecza (siły militarnej), krzyża (dominującej idei) i kapitału (siły pieniądza). Uznałem, że na przestrzeni dziejów Europy miecz i kapitał w roli integratora odgrywały taką rolę, jaką im w danym społeczeństwie wyznaczała dominująca idea. W jakim stopniu integratory miecza, krzyża (idei) i kapitału mogły się ze sobą przeplatać, tworząc mieszany typ integracji, odpowiada zarówno integracja Europy, jak i integracje gospodarcze na innych kontynentach.

W ostatnich latach, wraz z przygotowaniem rozprawy habilitacyjnej swoje zainteresowania badawcze skoncentrowałem z problematyce teorii wyboru ekonomicznego oraz transformacji rodziny. W ramach zagadnień z zakresu teorii ekonomii opublikowałem 8 artykułów w tym jeden w języku angielskim:

1. Zasada ekwiwalencji i zdolności płatniczej a ład podatkowy. (w): W. Tyc (red): Polityka fiskalna a deficyt budżetu państwa i budżetów samorządowych. Prace naukowe nr 946, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2002, s. 60-65
2. Podatki a podaż oraz popyt na dobra finalne i czynniki wytwórcze. (w): J. Sokołowski (red): Polityka fiskalna, monetarna i inne formy polityki ekonomicznej (wybrane problemy). Prace naukowe nr 995, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 2003, s. 23-31
3. Optymalizacja wyboru długości czasu pracy i czasu wolnego w gospodarstwie domowym. (w): G. Borys (red): Finanse i rachunkowość w zarządzaniu gospodarką. Prace naukowe nr 958, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2002, s. 156-166
4. Motywacje podmiotów gospodarczych. (w): J. Sokołowski (red): Polityka fiskalna, monetarna i inne formy polityki ekonomicznej (wybrane problemy). Prace naukowe nr 995, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 2003, s. 168-183
5. Optymalne wybory i zasady optymalizacji. (w): Z. Przybyła, J. Sokołowski (red): Współczesne problemy polityki ekonomicznej. Prace naukowe nr 1033, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2004, s.252-259
6. Kapitał ludzki jako zasób czynników wytwórczych, s.129-136, [w:] Teoretyczne aspekty gospodarowania, Kopycińska D. (red.). Wydawnictwo Naukowe Katedry Mikroekonomii Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2005

7. Chosen Aspects of Research into the Rational Human Behaviour. (w): W. Tarczyński (red): Folia Oeconomica Stetinensia 3-4 (11-12), 2004-2005, Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2005, s.285- 291
8. Popyt na wykształcenie oraz korzyści koszty wykształcenia. (w) S. Korenik, K. Wilk (red): Współczesne problemy polityki ekonomicznej. Prace naukowe nr 1129, Wydawnictwo AE we Wrocławiu, Wrocław 2006

W artykułach tych podejmowałem problematykę wyjaśniania zachowań ludzkich z wykorzystaniem podejścia ekonomicznego na gruncie neoklasycznej ekonomii jak również modyfikując podejście ekonomiczne poprzez uwzględnienie ograniczeń instytucjonalnych i kulturowych. Zaproponowałem zmodyfikowane ujęcie kapitału ludzkiego. Podstawą modyfikacji podejścia do kapitału ludzkiego stanowiło założenie, że kapitał jest wartością mającą zdolność do przynoszenia dochodów. Uznałem, że jest on zasobem, który łączy w sobie kapitał, pracę i przedsiębiorczość. Teoretycznie kapitał ludzki wskazuje również na pewne podobieństwa z ziemią jako zasobem. Kapitał ludzki podobnie jak ziemia różni się jakością, zaś inwestycje mogą tą jakość podnosić, może dyskontować korzyści z lokalizacji (migracje), a wielu wypadkach, z racji sztywności podaży może otrzymywać rentę ekonomiczną. Stwierdziłem, że jako część składowa człowieka, jest wartością, która zastosowana przynosi właścicielowi dochód (korzyść) oraz jest wartością mającą zdolność do osiągania i pomnażania dochodów i innych korzyści. Przyjąłem, że jest to komplementarny czynnik wytwórczy, który zwiększa produktywność innych zasobów. Uznałem, że wartość kapitału ludzkiego w znacznej mierze determinują genetyczne cechy populacji oraz różnorodne transfery międzypokoleniowe. W związku z tym, że można jego powiększać i doskonalić dzięki inwestycjom w potencjał biologiczny, intelektualny oraz społeczny, to części składowe kapitału ludzkiego podzielić można na wrodzone (otrzymane) i nabyte. Stwierdziłem, że wśród elementów składowych kapitału ludzkiego istotne znaczenie odgrywa nazwisko, stanowiące parametr efektywnej symboliki kapitału. Nazwisko jest częścią transferów międzypokoleniowych, a wraz z nazwiskiem przejmują się tradycje, a wraz z nią sukcesy i porażki rodziny. Obok „klasycznych” inwestycji w kapitał ludzki jak: kształcenie i szkolenie produkcyjne, opieka lekarska, oraz rodzenie i wychowywanie dzieci, przyjąłem, że może to być również nabywanie, korekcja i dbałość o urodę, stanowiącą swoistego rodzaju „opakowanie” kapitału ludzkiego oraz działania zwiększające mobilność kapitału ludzkiego (migracja i poszukiwanie informacji o cenach i dochodach).

Podstawową problematyką badawczą było jednak wyjaśnienie ekonomicznych i społecznych uwarunkowań transformacji rodziny. Efekt badań stanowi książka oraz 8 publikacji w formie artykułów:

1. Ekonomiczne uwarunkowania decyzji o wielkości rodziny. (w): Z. Przybyła, J. Sokołowski (red): Współczesne problemy polityki ekonomicznej, Prace naukowe nr 1033, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wrocław 2004
2. Transfery międzypokoleniowe majątku oraz prawno – instytucjonalne podstawy ich realizacji. (w): E. Tomkiewicz (red): Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów. Wydawnictwo Szkoły Głównej Handlowej, Zeszyt Naukowy 59 (VIII/2005), Warszawa 2005, s.166-178
3. Rodzina na elastycznym rynku pracy. (w): S. Partycki (red): Nowa ekonomia i społeczeństwo. Wydawnictwo KUL, Lublin 2006, t.2 s.186-191
4. Transformacja rodziny. (w): U. Zagóra – Jonszta (red): Dokonania współczesnej myśli ekonomicznej. Ekonomia instytucjonalna – Teoria i praktyka. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Katowicach, Katowice 2006, s.353-365
5. Rodzina a zewnętrzne koszty pracy, (w) (red) J. Sokołowski, Z. Przybyła (red), Współczesne problemy polityki ekonomicznej, Jaremen Press, Jelenia Góra 2007, s. 386-392
6. Optimum społeczno – ekonomiczne rodziny, Wydawnictwo Naukowe Katedry Mikroekonomii Uniwersytetu Szczecińskiego, w druku
7. Co dalej z rodziną ? i o polityce państwa wobec rodziny., Prace naukowe Uniwersytetu i. M. Kopernika w Toruniu, w druku
8. Mechanizm społeczno – ekonomicznej transformacji rodziny, Prace Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, w druku

Dotychczas jedynym znanym programem badawczym dotyczącym rodziny na gruncie teorii ekonomii była tak zwana „nowa ekonomia domu” zaproponowana przez G. S. Beckera. Stwierdził on, że po pierwsze rodzina jest najważniejszą dla człowieka organizacją jego życia, stąd ekonomia nie może pozostawić jej poza kręgiem swoich zainteresowań, a po drugie, że do rodziny można zastosować podejście ekonomiczne. Uznał, że za pomocą podejścia ekonomicznego można dokonywać analizy wszelkiej aktywności ludzkiej mającej charakter wymiany, w której dochodzi do alokacji ograniczonych środków dla osiągnięcia konkurujących ze sobą celów. W swojej funkcji gospodarstwa domowego zaproponował, by wyjaśnienie zachowań i wyborów ludzkich w rodzinie traktować w sposób zintegrowany, a co za tym idzie, założył, że w gospodarstwie domowym (rodzinie) mamy do czynienia z integracją produkcji i konsumpcji. Ten pionierski zabieg, choć heurystycznie płodny, nie został jednak wykorzysta-

ny w wystarczający sposób dla zrozumienia rodziny, a szczególnie jej transformacji. Wynika to z faktu, że G. S. Becker traktuje rodzinę w sposób statyczny, przyczyny wyborów redukuje do czynników ekonomicznych, pomija wpływ wartości (uznając, że są stałe) oraz nie uwzględnia wpływu instytucji (norm, reguł) na wielkość i strukturę produkcji i konsumpcji rodziny. Z kolei z uwagi na pominięcie norm i wartości w wyborach rodziny wyjaśnia w gruncie rzeczy wybory jednostki - homo economicusa w rodzinie, a nie wybory rodziny. Dodatkowo integracja produkcji i konsumpcji pokazana na funkcji produkcji gospodarstwa domowego nie wyjaśnia integracji wyborów w rodzinie, ale raczej pochodzenie użyteczności dóbr.

W związku z tym, że za pomocą Beckerowskiego podejścia do rodziny nie ma możliwości badania i wyjaśnienia jej transformacji, zaproponowałem jego przebudowę uwzględniającą wpływ instytucji i wartości na wybory rodziny. Sprzyjała temu modyfikacja narzędzi neoklasycznej ekonomii wykorzystanych do opisu i wyjaśniania modeli idealizacyjnych, hipotetyczno dedukcyjna metoda badań, oraz rozszerzenie podejścia ekonomicznego poprzez interpretację humanistyczną.

Konceptualizacja problemu badawczego wymagała rozważenia i rozstrzygnięcia następujących kwestii:

1. Na czym polegają ekonomiczne i kulturowe przeobrażenia rodziny?
2. Jaki jest przebieg tych zmian i jak one przebiegały w ujęciu historycznym ?
3. Jaki był kierunek tych zmian?
4. Jakie są skutki zmian?
5. Czy jest granica przeobrażeń rodziny i czy można określić kres dalszych zmian?
6. Jakie są przewidywania co do dalszych losów rodziny, a co za tym idzie kierunku zmian?

Ekonomią nie dostarcza odpowiedzi na te pytania, gdyż sprowadziła ona rodzinę do jej „szczątkowej postaci” – gospodarstwa domowego. Ekonomista chcący badać rodzinę wyłącznie w oparciu o tradycyjną ekonomię, skazuje się na monoredukcjonizm i monokauzalizm w badaniach naukowych. Tradycyjna ekonomia pomija produkcyjny charakter rodziny, a wraz z nim ważny ekonomicznie i społecznie obszar działalności rodziny, jakim jest dokonywana przez nią produkcja dóbr i usług mających istotne znaczenie dla jej funkcjonowania i rozwoju. Postępowanie konsumentów i producentów analizuje oddzielnie, wyznaczając osobno równowagę producenta (przedsiębiorstwa) i konsumenta (gospodarstwa domowego) na określonym modelu rynku za pomocą modeli równowagi cząstkowej. W konsekwencji niemożliwe staje się zrozumienie i wyjaśnienie współzależności między produkcją a konsumpcją.

cją, jak również badanie powiązań pomiędzy różnymi rynkami. Optimum gospodarstwa domowego – konsumenta nie wyjaśnia też wpływu zależności wyborów członków gospodarstwa domowego na jego łączną konsumpcję, jak również wpływu użyteczności dóbr wytworzonych w gospodarstwie domowym na zmiany jego użyteczności całkowitej. Podstawowym ograniczeniem wyborów jest bowiem dochód oraz ceny dóbr. Abstrahuje się więc od wartości i instytucji, a co za tym idzie, milcząco sytuuje się te wybory poza różnorodnymi społecznymi interakcjami.

Podstawowe tezy pracy sprowadzić można do trzech zasadniczych twierdzeń:

1. Rodzina od momentu jej wyodrębnienia jako formy organizacji życia ludzi przechodzi permanentną transformację;
2. Głównym czynnikiem przeobrażeń rodziny są zmiany systemu ekonomicznego;
3. Choć transformacja rodziny jest funkcją czynników ekonomicznych oraz kulturowych, to jednak moment ekonomiczny jest dominujący, efektem czego jest wolniejsze tempo zmian kulturowych rodziny niż jej przeobrażeń ekonomicznych.

Celem głównym pracy była rekonstrukcja transformacji rodziny poprzez wyjaśnienie ekonomicznych i społecznych uwarunkowań jej przeobrażeń. Służyła temu realizacja następujących celów cząstkowych:

- 1) Wyprecyzowanie spójnych logicznie czynników transformacji rodziny, uwzględniających fakt, że jest ona zjawiskiem zarówno ekonomicznym jak i kulturowym;
- 2) Wyznaczenie za pomocą narzędzi ekonomicznych granicy transformacji rodziny;
- 3) Rekonstrukcja ekonomiczno – społecznej ścieżki transformacji rodziny;
- 4) Prognoza kierunku dalszej transformacji rodziny, a co za tym idzie, udzielenie odpowiedzi na pytanie: Co dalej z rodziną?

Konstrukcja pracy została podporządkowana realizacji jej celu, a co za tym idzie, teoretycznej rekonstrukcji i wyjaśnieniu transformacji rodziny. Dla usystematyzowania wyводу opracowałem sześć zasadniczych idealizacyjnych modeli rodziny stanowiących przykłady rodzin charakterystycznych dla kolejnych faz rozwojowych społeczeństw. Prezentowane modele dotyczyły rodzin kręgu kultury chrześcijańskiej społeczeństw świata zachodniego, stąd przyjąłem, że konstrukcja rodziny opiera się na związku monogamicznym kobiety i mężczyzny. Są to:

1. Rodzina przednowoczesna α - samowystarczalna;
2. Rodzina tradycyjna β – patriarchalna;
3. Rodzina posttradycyjna γ – kulturowej nierówności płci;
4. Rodzina nowoczesna δ - konfliktu karier współmałżonków;

5. Rodzina ponowoczesna ϕ – granicy ekonomicznej transformacji rodziny;
6. Rodzina partnerska λ – nowej gospodarki.

Określony model odnosi się do teoretycznej, schematycznej konstrukcji ukazującej wzorcową postać danego typu rodziny. Przyjęcie takich, idealizacyjnych modeli rodziny miało na celu ułatwienie procesu uogólniania, znalezienia prawidłowości rządzących zachowaniem jej członków oraz budowę teorii. Decydujące znaczenie dla identyfikacji określonego modelu rodziny miała wielkość oraz struktura produkcji i konsumpcji dóbr wytwarzanych i konsumowanych w rodzinie.

Dla każdego modelu idealizacyjnego rodziny wyznaczyłem równowagę ekonomiczno społeczną. Metoda wyznaczenia równowagi została oparta o zmodyfikowane, z punktu widzenia ich zastosowania i interpretacji, narzędzia neoklasycznej ekonomii, a mianowicie: krzywą możliwości produkcyjnych rodziny oraz krzywą obojętności rodziny. Pozwoliło to zbudować oryginalną metodę wyznaczania równowagi społeczno ekonomicznej rodziny, a następnie zrekonstruować ścieżkę społeczno ekonomicznej transformacji rodziny.

Punkt równowagi rodziny wyznacza zarówno wielkość produkcji i konsumpcji rodziny optymalny lub przynajmniej satysfakcjonujący rodzinę z punktu widzenia jej zdolności produkcyjnych oraz użyteczności całkowitej konsumpcji rodziny, jak również oczekiwaną społecznie i kulturowo, wielkość produkcji i konsumpcji określonych dóbr. Umożliwia to zrozumienie i wyjaśnienie zarówno integracji produkcji i konsumpcji w rodzinie, jak również integracji wyborów prywatnych i społecznych w rodzinie, gdyż wyznaczony koszyk dóbr optymalny, a przynajmniej satysfakcjonujący rodzinę, jak i akceptowany społecznie.

W punkcie równowagi dobra rynkowe i dobra rodzinne tworzą zestaw (koszyk) dóbr optymalny z punktu widzenia preferencji konsumpcyjnych rodziny (leżący na krzywej obojętności), który jest jednocześnie możliwy do realizacji z punktu widzenia możliwości produkcyjnych, gdyż leży na krzywej możliwości produkcyjnych rodziny. Oznacza to zarazem, że w punkcie równowagi społeczno ekonomicznej rodziny krańcowa stopa substytucji wskazująca na konieczność rezygnacji z produkcji dóbr rynkowych lub rodzinnych, przy zwiększeniu produkcji określonego rodzaju dóbr, jest równa relacji użyteczności krańcowej dóbr rynkowych i dóbr rodzinnych.

Udało mi się zatem zbudować model równowagi określonego typu rodziny, w którym warunek optimum ekonomicznego rodziny, zawiera w sobie równocześnie warunek optimum społecznego. Tak więc koszyk dóbr rynkowych i dóbr rodzinnych spełnia kryterium optimum ekonomicznego, gdyż po pierwsze jest możliwy do wytworzenia oraz zgodny z „prywatnymi preferencjami” konsumpcyjnymi rodziny oraz spełnia zarazem wymogi społeczne, gdyż od-

powiada społecznym preferencjom w zakresie oczekiwanej produkcji i konsumpcji rodziny w kontekście jej funkcjonowania i oceny jako grupy społecznej. W stosunku do neoklasycznego punktu równowagi gospodarstwa domowego mamy do czynienia zarówno ze zwiększeniem „pojemności merytorycznej” jak i zdolności (użyteczności) heurystycznej tego narzędzia badawczego. Uwzględnia on bowiem wpływ ograniczeń instytucjonalnych oraz preferowanych wartości na dokonywane wybory przez rodzinę oraz umożliwia i ułatwia predykcję.

Wyznaczenie optimum ekonomiczno społecznych dla poszczególnych modeli idealizacyjnych umożliwiło mi dokonanie rekonstrukcji ścieżki ekonomiczno – społecznej transformacji rodziny. Polegało to na geometrycznym zestawieniu punktów równowagi dla poszczególnych modeli idealizacyjnych. Ścieżka ta opisuje ekonomiczną i społeczną ewolucję rodziny w ujęciu dynamicznym, a tym samym uwzględnia transformację zdolności produkcyjnych i preferencji rodziny w czasie. Optima ekonomiczno-społeczne dla każdego z analizowanych idealizacyjnych modeli rodzin mają charakter statyczny, zaś dynamikę zmian ustalić można, zestawiając „w czasie” wyznaczone punkty optimum.

Wykazałem, że kierunek ekonomicznej transformacji od modelu rodziny α – samowystarczalnej do modelu rodziny δ – nowoczesnej, oraz ponowoczesnej ϕ , czyli granicy ekonomicznej i społecznej transformacji, wiązał się z systematycznym zmniejszaniem możliwości produkcyjnych w zakresie produkcji dóbr rodzinnych, w tym czystych dóbr rodzinnych, oraz wzrostem możliwości produkcyjnych w zakresie produkcji dóbr rynkowych (zdolności do uzyskiwania dochodów) wraz ze zwiększeniem skali dóbr rynkowych infrastrukturalnych przymusowej produkcji i konsumpcji. Punkty ekonomiczno - społecznego optimum rodziny przesuwali się w lewo w górę, co było odzwierciedleniem zmian zdolności produkcyjnych rodzin, w ślad za którymi zmieniały się jej preferencje konsumpcyjne. Optimum ekonomiczno-społeczne rodziny ponowoczesnej jest zarazem granicą transformacji ekonomiczno społecznej, gdyż kolejne ograniczenia zdolności rodziny w zakresie produkcji czystych dóbr rodzinnych oznaczają koniec rodziny jako wspólnotowej grupy społecznej.

Koniecznością stała się więc odpowiedź na pytanie: co dalej z rodziną?, gdyż utrzymanie dotychczasowych tendencji zmian prowadzi do atrofii rodziny.

Zaproponowałem zatem nowy hipotetyczny model idealizacyjny rodziny, a mianowicie model rodziny partnerskiej λ – nowej gospodarki. Wyzaczyłem punkt optimum społeczno – ekonomicznego rodziny partnerskiej, co pozwoliło mi wskazać kierunek dalszych przeobrażeń rodziny, a co za tym idzie dokonać modyfikacji zrekonstruowanej ścieżki ekonomiczno – społecznej transformacji rodziny. Zmodyfikowana ścieżka transformacji rodziny zawiera więc w sobie odpowiedź na pytanie dotyczące przyszłości rodziny. Wykazałem, że

możliwy – hipotetyczny kierunek dalszych przekształceń wiązać należy z powstawaniem partnerskich, opartych na demokratycznych stosunkach wewnętrznych rodzin.

Dla przejrzystości wywodu w wyjaśnianiu transformacji rodziny wyodrębniłem dwie zasadnicze fazy ewolucji: determinizmu kulturowego i determinizmu ekonomicznego. Podstawą ich wyodrębnienia było kryterium dominujących wartości wyznaczających cele rodziny, czyli: kultury (tradycji) i wartości systemu ekonomicznego. Faza determinizmu kulturowego związana była z ewolucją rodziny od modelu rodziny przednowoczesnej - samowystarczalnej α , do modelu rodziny postradycyjnej- kulturowej nierówności płci γ , zaś faza determinizmu ekonomicznego objęła transformację rodziny od modelu rodziny postradycyjnej - kulturowej nierówności płci γ do modelu rodziny ponowoczesnej – granicy ekonomicznej transformacji rodziny φ .

Wykazałem, że transformację rodziny sprowadzić można do trzech zasadniczych jej wymiarów:

1. Zmian ekonomicznych - bogacenie;
2. Zmian kulturowych - równouprawnienie;
3. Zmian instytucjonalnych - upublicznienie rodziny.

Przeprowadzone badania pozwoliły mi stwierdzić, że rodzina jako społeczna instytucja jednak nie znika, lecz staje się bardziej zróżnicowana i złożona, ponieważ ciągle adoptuje się do zmieniających warunków życia społeczno – ekonomicznego. Tak więc choć system ekonomiczny zmienia rodzinę oraz otoczenie społeczne w jakim działa, to nie jest on w stanie zniszczyć rodziny. Odciska on jednak swoje piętno niemal na wszystkich aspektach jej tworzenia i funkcjonowania. To, że współczesna rodzina jest inna niż była rodzina tradycyjna nie oznacza wcale, że jest „gorsza”. Można wręcz stwierdzić, że w wielu obszarach jej funkcjonowania jest „lepsz” niż we wcześniejszych jej formach czy modelach.

Opracowaną przeze mnie książka jest pierwszą w polskiej literaturze przedmiotu publikacją poświęconą ekonomicznym i społecznym uwarunkowaniom transformacji rodziny. Podobnego ujęcia w wyjaśnianiu transformacji rodziny na gruncie ekonomii nie spotkałem także w literaturze światowej.

Do głównych osiągnięć naukowych związanych z pracą habilitacyjną mogę zaliczyć między innymi:

1. Zmodyfikowałem podejście ekonomiczne w badaniu rodziny poprzez uwzględnienie wpływu instytucji i wartości na jej wybory. Zaproponowałem także nowe ujęcie zjawiska integracji produkcji i konsumpcji w rodzinie;

2. Dokonałem konceptualizacji rodzajów dóbr wytwarzanych przez rodzinę (a w szczególności: czystych dóbr rodzinnych i dóbr wymuszonych społecznie), oraz zasobów rodziny, wraz ze stworzeniem kryteriów ich klasyfikacji. Dla wyjaśnienia zjawiska transformacji zrekonstruowałem modele idealizacyjne rodziny w oparciu wielkość oraz strukturę produkcji i konsumpcji dóbr przez nią wytwarzanych i konsumowanych;
3. Stworzyłem oryginalną metodę badawczą wyznaczania równowagi rodziny, dzięki której warunek optimum ekonomicznego rodziny, zawiera w sobie równocześnie warunek optimum społecznego. Służyła temu również modyfikacja narzędzi neoklasycznej ekonomii wykorzystanych do opisu i wyjaśniania modeli idealizacyjnych, a mianowicie krzywa możliwości produkcyjnych rodziny i krzywa obojętności rodziny;
4. Dokonałem rekonstrukcji ścieżki społeczno ekonomicznej transformacji rodziny oraz wskazałem hipotetyczny kierunek dalszych przekształceń rodziny;
5. Wskazałem czynniki dominacji, determinacji i realizacji oraz zastosowałem matrycę przyczynową Pattersona dla wyjaśnienia mechanizmu społeczno ekonomicznej rodziny;
6. Stworzyłem model klina transformacyjnego opisującego dysonans między koniecznością posiadania dochodów i konsumpcją a zdolnością rodzin do wytwarzania czystych dóbr rodzinnych;
7. Dokonałem konceptualizacji niezamierzonych konsekwencji transformacji rodziny w postaci negatywnych i pozytywnych efektów, których beneficjentem była rodzina oraz społeczeństwo, a które były wynikiem sprzężeń zwrotnych między zmianami środowiska strukturalnego i rodziny.

W okresie mojej pracy naukowo dydaktycznej recenzowane artykuły naukowe publikowałem między innymi w:

- Wydawnictwie Naukowym Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu;
- Wydawnictwie Naukowym Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie;
- Wydawnictwie Naukowym Katedry Mikroekonomii Uniwersytetu Szczecińskiego;
- Wydawnictwie Naukowym Uniwersytetu Szczecińskiego Folia Oeconomica Stetinensia;
- Wydawnictwie Naukowym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego;
- Wydawnictwie Naukowym Akademii Ekonomicznej w Katowicach,
- Wiadomościach Statystycznych;
- Wydawnictwie Fundacja Innowacja;

W okresie pracy naukowej otrzymałem następujące nagrody i wyróżnienia:

- 1999: nagroda Rektora AE we Wrocławiu I stopnia za osiągnięcia w pracy naukowej.
- 1996: nagroda Rektora AE we Wrocławiu I stopnia za osiągnięcia w pracy naukowej.
- 1994: zasłużony dla Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki w Jeleniej Górze
- 1993: nagroda Rektora AE we Wrocławiu II stopnia za osiągnięcia w pracy naukowej.

II. OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

W trakcie pracy dydaktycznej na Akademii Ekonomicznej prowadziłem zajęcia dydaktyczne z następujących przedmiotów: ekonomia polityczna kapitalizmu, ekonomia, makroekonomia (teoria wzrostu gospodarczego), teoria firmy, mikroekonomia, wprowadzenie do ekonomii, teoria wyboru ekonomicznego, seminaria: magisterskie i dyplomowe (wypromowałem blisko 100 magistrów i licencjatów ekonomii).

Jestem współautorem 4 skryptów (współautor L. Balicki), materiałów do ćwiczeń i wykładów (współautorstwo) oraz rozdziałów skryptów. Należą do nich:

1. Podstawy decyzji producenta, Skrypt wyd. Economicus Jelenia Góra 1992 (współautor L. Balicki).
2. Współczesna ekonomia porównawcza. Materiały do ćwiczeń z mikroekonomii i makroekonomii, Skrypt pod red. J. Pająkiewicza, AE, Wrocław 1993 (współautorzy: L. Balicki, A. Dacewicz, B. Łada, J. Pająkiewicz, A. Więżnowski)
3. Sektor przedsiębiorstw w gospodarce rynkowej, (w): Makroekonomia. Ekonomia porównawcza (cykl wykładów) Skrypt. Praca zbiorowa pod red. A. Krawczewskiego, Wrocław AE 1995, s.45-76
4. Cykliczność wzrostu gospodarczego - sposoby jej przewycięzania. (W): J. Pająkiewicz (red): Makroekonomia, Wybrane zagadnienia z teorii wzrostu i funkcjonowania współczesnych systemów ekonomicznych, Skrypt AE Wrocław 1996, s.115-134
5. Teoria decyzji producenta - skrypt. Jelenia Góra: Economicus 1996. (współautor L. Balicki.)
6. Wstęp do mikroekonomii. Skrypt, Jelenia Góra: Economicus 1997. (Współautor L. Balicki).
7. „Mikroekonomia” A-F-T Jelenia Góra 2001, (współautor: Leszek Balicki)
8. Cykliczność wzrostu gospodarczego, (w) Makroekonomia, red: J. Pająkiewicz, AE Wrocław 2001, s.122-140

Byłem uczestnikiem i jednym ze współorganizatorów powstania specjalności „Analiza Ekonomiczna” na kierunku ekonomia, na WGRiT. Przygotowywałem między innymi program zajęć (sylabusy) do przedmiotów: teoria wyboru ekonomicznego i biznes plan.

W latach 2000-2006 byłem Pełnomocnikiem Rektora AE ds. studiów w Bolesławcu. Moja praca na tym stanowisku została wysoko oceniona, czego wyrazem był list gratulacyjny od JM Rektora AE.

Dwukrotnie, w 2006 i 2007 roku otrzymałem od samorządu studenckiego statuetkę „De Beściak” Nagrody te mają dla mnie szczególne znaczenie, gdyż są wyrazem uznania mojej działalności dydaktycznej przez studentów, którym staram się służyć tak jak umiem najlepiej.

Staram się aktywnie uczestniczyć w życiu społeczności akademickiej. Wielokrotnie pełniłem funkcję sekretarza, członka, a także przewodniczącego wydziałowych komisji rekrutacyjnych na studia dzienne i zaoczne. Byłem także członkiem Rady Wydziału (lata 2003-2005).

III. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE DOROBKU NAUKOWEGO I DYDAKTYCZNEGO

Mój dotychczasowy dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczny obejmuje:

A. Przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych:

- A.1. 11 recenzowanych artykułów naukowych (samodzielnych)
- A.2. 4 referaty wygłoszone na konferencjach naukowych.
- A.3. Opracowanie skryptu do zajęć dydaktycznych (współautor L. Balicki) oraz udział w opracowaniu materiałów do ćwiczeń z mikroekonomii i makroekonomii – 20%).
- A.4. Prace niepublikowane:

Udział w opracowaniach na rzecz praktyki gospodarczej a w szczególności programów naprawczych: ZPO Gryfex S.A w Gryfowie Śląskim, Fabryki Maszyn w Kowarach, Fabryki Wyrobów Metalowych w Podgórzynie; ZPL „Skarbków” S.A w Mirsku, Spółki „Fromako” w Komarnie, Przedsiębiorstwa „Młyn Dębowy Gaj” Tomasz Wysocki w Dębowym Gaju koło Lwówka Śląskiego i innych.

B. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych:

- B.1. Książki:
 - autor 1 książki (pracy habilitacyjnej),
- B.2. Artykuły naukowe:
 - 32 recenzowanych artykułów naukowych (samodzielne),

- 3 artykułów naukowych zgłoszonych do procesów wydawniczych.

B.3. 14 referatów (samodzielnych) wygłoszonych na konferencjach naukowych krajowych (6) i międzynarodowych (8) plus 4 publikacje w materiałach pokonferencyjnych (udział w konferencji bez wygłaszania referatu)

B.4. Skrypty i podręczniki:

- współautor 3 skryptów (udział 50%) i 2 skryptów (autor rozdziałów po ok. 15%).
- redakcja naukowa 1 zeszytu naukowego;
- udział w 1 grantie KBN (w charakterze wykonawcy i głównego wykonawcy),

B.5. Prace niepublikowane:

Wykonanie 63 opracowań na rzecz praktyki gospodarczej (lata 1998-2006). Prace (opracowania) związane były ze współpracą z przedsiębiorstwami, ale również jednostkami samorządowymi. Dotyczyły one w szczególności: analiz ekonomicznych, badania opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych, opracowywania planów, programów i koncepcji funkcjonowania przedsiębiorstw. Opracowania i ekspertyzy wykonane zostały między innymi dla: BWI O S.A z siedzibą w Bogatyni, Biofactor sp. z oo z siedzibą w Jeleniej Górze, Urzędu Miasta Jelenia Góra, Fabryki Maszyn Górnicztwa Odkrywkowego „Famago” Spółka Akcyjna z siedzibą w Zgorzelcu, „Baworowo” S.A w Leśniej, Essentia sp. z oo z siedzibą we Wrocławiu, Comfort sp. z oo z siedzibą w Zgorzelcu, „Telwro” S.A we Wrocławiu, Rulimpex sp. z oo z siedzibą w Bolesławcu, „Polmex” sp. z oo, Gryfów Śląski, „Wigspol” sp. z oo, Rozłogi k. Świebodzina, „Transbud” sp. z oo, Bolesławiec, Wydział Ochrony Środowiska, Urząd Powiatowy W Jeleniej Górze, Anilux S.A, Jelenia Góra, Mercedes Centrum Service sp. z oo, Jelenia Góra i innych

Niezależnie od opracowania programów, analiz oraz koncepcji prowadziłem doradztwo w zakresie ekonomiczno finansowym dla przedsiębiorstw, jak również szkoliłem przedsiębiorców w zakresie budowy strategii rozwojowych przedsiębiorstw oraz osoby bezrobotnych w zakresie rozpoczynania działalności gospodarczej na własny rachunek.

Data

podpis habilitanta

25.01.08

Maidenica TMC
MZ